

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
Механіко-технологічний факультет
НДІ техніки і технологій

Представництво Польської академії наук в Києві
Відділення в Любліні Польської академії наук
Академія інженерних наук України
Українська асоціація аграрних інженерів

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
XIX МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, НАУКОВИХ
СПІВРОБІТНИКІВ ТА АСПІРАНТІВ**

**«Проблеми та перспективи розвитку технічних та
біоенергетичних систем природокористування»**

(25–29 березня 2019 року)

**присвячену 205-річчю з дня народження Т.Г. Шевченка
під гаслом «І чужому навчається, й свого не цурається...»**

Київ – 2019

УДК 614.82

ПРОВІДНІ ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПЕРЕВЕЗЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВАНТАЖІВ

*Зубок Т. О., кандидат сільськогосподарських наук
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Рациональна організація перевезень сільськогосподарських вантажів є однією з найважливіших складових частин розвитку економіки АПК. Під час збирання врожаю необхідно забезпечити своєчасне вивезення до місць зберігання та переробки (на заготівельні пункти) продуктів сільськогосподарського виробництва, постачання виробників сільгосппродукції матеріалами і продукцією промисловості, необхідними для їх виробничо-господарської діяльності.

Сільськогосподарські вантажі здебільшого належать до масових вантажів. Це продукція рослинницької галузі сільськогосподарського виробництва: зерно, овочі, фрукти, технічні культури, а також посівні та саджальні матеріали. Транспортування продукції сільського господарства характеризується багатьма особливостями, пов'язаними з кліматичними умовами, термінами дозрівання (збирання) культур та споживання продукції, розміщенням сільськогосподарських підприємств у різних регіонах держави. Ці особливості сільськогосподарського виробництва багато у чому визначають напрямки перевезень сільськогосподарських вантажів автомобільним транспортом.

Вантажопотоки сільськогосподарських вантажів відрізняються нерівномірністю щодо напрямів перевезень, суттєвими сезонними коливаннями щодо обсягів та структури, переважанням у структурі вантажопотоку вантажів, залежних від спеціалізації сільськогосподарських підприємств, району перевезень і сезону заготівельної продукції. Найбільшої потужності вантажопотоки досягають у період збирання врожаю. У цей час в їх структурі переважає продукція основних масових культур (зерно, картопля, овочі, фрукти тощо). У зимовий період потужність вантажопотоків мінімальна, в їх структурі велика частка припадає на добрива, посівні матеріали, різні господарські вантажі.

До особливостей організації перевезень сільськогосподарських вантажів відносяться:

- суттєві сезонні коливання обсягу завдань і, як наслідок, значна нерівномірність щодо потреби парку автомобільних транспортних засобів;
- залучення на період збирання врожаю транспортних засобів та працівників різних автомобільних транспортних підприємств та приватних власників автотранспорту;
- різні дорожні умови і відстані перевезення, що залежать від схеми перевезень;

- на період збирання врожаю часто встановлюють цілодобовий режим робочого завдання автотранспорту;
- розкиданість на великій території дрібних пунктів завантажень за відносно невеликої кількості приймальних (розвантажувальних) пунктів;
- необхідність створення на період збирання врожаю тимчасових заправних пунктів, пунктів технічного обслуговування і ремонту автотранспорту, місць харчування та відпочинку працівників;
- необхідність організації надійного диспетчерського зв'язку між усіма пунктами, організаціями та водіями автомобільних транспортних засобів, зайнятими перевезеннями врожаю .

Вибір тієї чи іншої схеми робочого завдання вантажного автотранспорту визначає забрудненість продукції, її вологість, необхідність попереднього очищення та просушування перед здаванням на приймальні пункти, забезпеченість господарства збиральною технікою і автотранспортом, станом доріг, пропускна здатність вантажно-розвантажувальних пунктів та інші фактори.

Найбільший обсяг продукції, як правило, перевозять від поля на зернотік, коли автотранспорт працює на відносно невеликому плечі (10-15 км) і за несприятливих дорожніх умов (здебільшого доводиться їхати по ґрунтових дорогах). У разі перевезення із зернотоку на елеватор робоче завдання автотранспорту характеризується значною відстанню перевезення, що досягає 100-150 км, і задовільними дорожніми умовами (дороги з твердим покриттям та поліпшені ґрунті) .

Основними завданнями організації перевезень сільськогосподарських продуктів є: забезпечення своєчасного доставки продукції та її збереження під час перевезення, створення умов для ефективного використання збиральної техніки, транспортних засобів, навантажувальних машин; дотримання нормативних умов праці на робочих місцях водіїв автотранспорту; запобігання виробничому травматизму і професійній захворюваності .